

Aureliu **BUSUIOC** *Punct* (2007)

Vasile **ROMANCIUC** *Recitirea proverbelor* (2007)

Șerban **FOARȚĂ** *Capodopere incomplete* (2008)

Emil **BRUMARU** *Fluturii din pandișpan* (2008)

Mircea **CĂRTĂRESCU** *O seară la operă* (2009)

Mircea **IVĂNESCU** *Poesii alese* (2009)

Arcadie **SUCEVEANU** *Cafeneaua nevermore* (2011)

Ioan Es. **POP** *nicăieri.ro* (2012)

Ion **HADÂRCĂ** *Ulysemne* (2019)

Cuprins

9 | Prefață

1 | De dragul și de gura lumii

12 | Îngăduirea

13 | Încălțarea

14 | Hil

23 | Jărlă

24 | Mănuile

25 | Dăruirea

26 | A

28 | Mare de lup

29 |

30 |

31 |

32 |

33 | Colindări

34 | Șansele biografiei

35 | Recitirea neoprită a mărului roșu

36 |

ANTOLOGIA unui AUTOR

Colecția

Julian FILIP

SOMNUL PLIN DE PASAGERI

Știința

Respect pentru oameni și cărți

Lector: Mircea V. Ciobanu

Corectori: Mariana Belenciuc, Maria Cornesco

Redactor tehnic: Nina Duduciuc

Conceptie grafică a colecției: Vitalie Ichim

Machetare computerizată: Anatol Andrițchi

Copertă: Romeo Șveț

Desene: Iulian Filip

Întreprinderea Editorial-Poligrafică Știința,

str. Academiei, nr. 3; MD-2028, Chișinău, Republica Moldova;

tel.: (+373 22) 73-96-16; fax: (+373 22) 73-96-27;

e-mail: prini.stiinta@yahoo.com;

www.editurastiinta.md

Toate drepturile asupra colecției „Antologia unui autor” și a acestei ediții aparțin Întreprinderii Editorial-Poligrafice Știința.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Filip, Iulian

Somnul plin de pasageri / Iulian Filip.

– Ch.: Î.E.P. Știința, 2019 (Combinatul Poligrafic) – 144 p.

– (Col. „Antologia unui autor”, ISBN 978-9975-4208-8-4)

ISBN 978-9975-85-152-7

821.135.1(478)-1

Cuprins

9 | Provocarea autoportretului

I. De dragul și de gura lumii

12 | Rugăciune de miazănoapte

13 | Camerton și arpegii

14 | Fii!

15 | Rondelul zburătorului

16 | Punerea problemei

17 | Țăăă!... Nietzsche...

18 | Memorie

19 | Suntem o limbă

21 | Senzație

22 | Chopin

23 | Țară fără semănători

24 | Prutule, râu de hotar

25 | Dunărea pe-alătura

26 | A ști

28 | Stare de lup singuratec

29 | Insomnie, poezie

30 | Despre legislația lingvistică din Basarabia

31 | Gânduri între cărți luminoase

32 | La Sofia

33 | Colindători

34 | Șanse biografiei

35 | Recetirea neoprită a mărului rotit

36 | Și tu?... Chiar și tu?... Și?...

- 38 | Preț
39 | Coborârile, afundările

II. *Luna-i una, merele-s mai multe*

- 42 | Rondelul călărețului
43 | Cu un singur nume
44 | Iertați-mi zborul stângaci
45 | Conocari
46 | Mi-s amare buzele...
47 | Pâng
48 | Motivul vechi de primăvară nouă
49 | Iubirile de dimineață
50 | Nu-o-nțeleg! Cum pot iubi?
51 | Un fel de spovedanie cu mărul în mână
52 | Gura lumii pe gura de măr
53 | Femeie așteptând
54 | Mire
55 | De dragoste
56 | Niciun pericol
57 | Romanță în căutarea sfârșitului

III. *Moartea în jocuri de cuvinte foarte vii*

- 60 | Rime ruine
61 | A 3-a zi
62 | Deranj de două feluri și absența dominantă
63 | Gogoasă văzătoare
64 | Ieșirea din scenă
65 | Cât de rău îmi pare că nu mai aveți timp să mă cunoașteți

- 67 | Somnu-Domnu
68 | Cântecul melcului
69 | Simt...
70 | Când o fi și-o fi să nu fiu
71 | O să mai vin, o să vă vin
73 | Sfârșitul lumii
74 | Trecătorul cu ochii închiși
75 | Pierderi ratate
76 | Cetirea absenței

IV. *Mamutul din frigider*

- 80 | Cioburi de reflecție
81 | Nuntă și insomnie în hotelul Valahia
82 | Lămpile arse
83 | Ploi cu tot felul de surprize
84 | Ziua-n amiaza mare...
86 | Despre picioarele puilor de căprioară și de lup
87 | ...Memento!
88 | Spunerea de mine către mine...
89 | Netrecătoare uluii și tristeți de aeroport
93 | Declanșatoare
95 | Luna de miere a Dinei Tin
97 | Limba femeii
98 | Porneam rugă să-nalț către Tine...
100 | Lume lume
101 | Amintiri din Apocalipsă
103 | Tragerea sufletului
105 | Posibilitățile-n lanț

V. Scară rourată

110 | 9...

113 | 8...

120 | 7...

121 | 6...

122 | 5...

123 | 4...

134 | 3...

142 | 2...

143 | 1...

Provocarea autoportretului

Realizez că o asemenea propunere ți se face când viața-i aproape trăită și curiozitatea pentru încheierea *comediei* autorului planează delicat în calculele coordonatorilor colecției. Autorul cum să nu înțeleagă datele problemei? Că dacă ți se propune antologie, ai ce ai cu înțelegerile și *cântarele*...

În 1997 i-am dat mână liberă editorului și traducătorului Geza Savai din Budapesta în intenția sa de a-mi selecta și traduce poeziile mele, iar în consecință mi-a apărut volumul de poezie și de grafică *Mamutul din frigider*, conform căruia imaginea mea era a unui autor grotesc – și în poezie, și în grafică.

În diferite proiecte editoriale, inclusiv ale „Științei”, selecțiile din poezia mea mă arată lumii foarte diferit. Își poate fi autorul cel mai indicat... *selecționar*? Colecția Editurii „Știința” provoacă... autoportrete: chiar ce poezii i se par autorului mai *de blazon*?

Mi-am structurat poeziile selectate în cinci compartimente. *De dragul și de gura lumii* e de camerton. Învecinarea *Dragostei* cu *Moartea* mi se pare de echilibru (cum se mai moare și se reînvie din

dragoste!). Aventura cunoașterii și testarea limitelor devenirii sunt motivele axiale din cel de al patrulea compartiment.

Al cincilea compartiment, *Scară rourată*, „scărește” textele mai compacte după criterii pur aritmetice: poezii compuse din 9..., 8..., 7..., 6..., 5..., 4..., 3..., 2..., 1 versuri. Un joc de... economisirea materialului.

Bagatele grafice din preajma poeziilor... ce să le fac? Nu le pot despărți. Îngăduiți-le în patret.

1. Dai ai
Mulțumesc Doamne
pentru căde Tale îndestul –

2. N. 2
nu te gânde

3. N. 3
nu te gânde

4. N. 4
nu te gânde

5. N. 5
nu te gânde

6. N. 6
nu te gânde

7. N. 7
nu te gânde

8. N. 8
nu te gânde

9. N. 9
nu te gânde

10. N. 10
nu te gânde

11. N. 11
nu te gânde

12. N. 12
nu te gânde

13. N. 13
nu te gânde

14. N. 14
nu te gânde

15. N. 15
nu te gânde

16. N. 16
nu te gânde

17. N. 17
nu te gânde

18. N. 18
nu te gânde

19. N. 19
nu te gânde

20. N. 20
nu te gânde

21. N. 21
nu te gânde

22. N. 22
nu te gânde

23. N. 23
nu te gânde

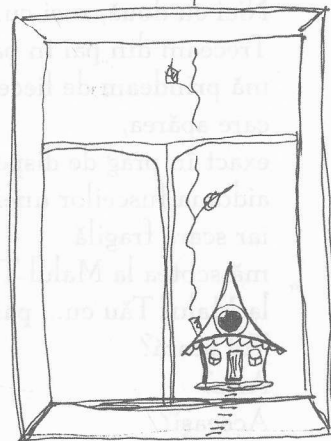
24. N. 24
nu te gânde

25. N. 25
nu te gânde

26. N. 26
nu te gânde

27. N. 27
nu te gânde

28. N. 28
nu te gânde

I. DE DRAGUL ȘI DE GURA LUMII

RUGĂCIUNE DE MIAZĂNOAPTE

Mulțumesc, Doamne,
 pentru paiele Tale îndestule –
 numai cu un pai
 nu reușeam.
 Nici cu două, nici cu...
 Treceam din pai în pai,
 mă prindeam de fiece pai,
 care apărea,
 exact în prag de disperare,
 aidoma fusceilor unei scări,
 iar scara fragilă
 mă scotea la Malul Tău, Doamne,
 la Malul Tău cu... paiele îndestule.
 Tot scară?
 Alta?
 Aceeași?
 Fusceii fragili, dar îndestui...

CAMERTON ȘI ARPEGII

1. Dai ce ai
și ai ce dai.

2. Nu ai
uitat să dai
de dat ce ai?

3. Ți se dă
cât poți lua,
cât poți duce
altora.

Îmi place să știu

că ai vrea să mă știi.

Îmi place să fiu.

Îți place să fii?

Fii și să știi să fii

cu toate ale tale cele omenști.

Abia după cazne nenumărate să fii

ești.

În zbor frumos ne ține întrebarea
și-i mult până ajungem la răspuns,
dar am trecut un munte mai ascuns
și azi mai pe sub valuri trecem marea.

Și poate niciodată nu-i de ajuns
răspunsul, și-n aceasta ni-i salvarea...
În zbor frumos ne ține întrebarea
și-i mult până ajungem la răspuns.

Răspunsul ne îndeamnă de pe-un mal
și e departe clarul și-mpăcarea.
Noi trecem astăzi pe la mijloc marea
cu multă întrebare pe sub val

și-n zbor frumos ne ține întrebarea...

Respect pentru oame

Care fericire?

Singurătatea-i un lux!

Să taci?

Să zici?

Să pleci?

Să vii?

Între muți o să fii,

între morți o să fii –

cum să fii între vii?

Știi cumva?

Tot nu știi?

Vii și nu știi –

vii, devii...

Vii, devii, încerci să fii...

Vii, devii, înveți să fii

și să știi să fii,

să știi

că apoi

n-ai să mai fii,

dar... să fii, încă să fii

și să ții

drum lung,

drum bun

către *punțile târzii*

între

unde-o să mai fii

și *alt mal* cu... păpădii,

risipire în pustii,

unde nu știu cum să vii,

dar să vii, încă să vii

și drumeț vrednic să fii...

18 noiembrie 2014

Sunt o limbă care știe toate
cuvintele, dar nu le poți totuși
printre străini și-acasă... Nu se poate
să spui lucruri frumoase pentru marea.

Chiar de o taci, cu inima auz
cui de acasă slăbește ta durere,
acasă născută nu ești auz,
fi ești cuiva din casa născută.

Chiar de îl taci, conștiința tăa dină
pe cel ce-aude și întreaga fire.

– Ca vântul să te duc, stăpâne,
ca să nu te pierd,
îi zice calul...
I-a dat drumul să pască,
i-a dat drumul să se-ntărească...

Paște munți cărunți
și nu se oprește.
Paște valuri fără maluri
și nu se oprește.
Paște iarba tăcerii tale,
paște până-aici
și se poticnește...

Iată-l: șchiop se întoarce,
șchiopătând îi vine...

– Ca vântul să te duc, stăpâne,
nu mai pot...

– Ca gândul o să mă duci,
îi zice stăpânul,
oricum mă vei duce,
ca gândul va fi...

Lui Leons Briedis

Suntem o limbă, care are toate
Cuvintele – de bine și de rău.
Printre străini spui numai cât se poate
și doar acasă zici cuvântul greu.

Iar noi suntem acasă și stăpâni,
acasă noi suntem, la noi acasă.
Când turbă câinii noștri, dăm în câini.
Când ciună-n casă-i, noi dăm foc la casă,

căci ne rămân copiii și bătrânii.
Bătrânii locul potrivit ne-arată
pentru o casă nouă și salcâmii
ce-or sprijini mai îndelung o poartă.

Copiii ne rămân. Și asta-i totul...
Ne vor purta cuvintele de bine,
dar și de rău. Ne vor păstra și portul
și vor avea și ei copii, și-un mîne.

Suntem o limbă care știe toate
cuvintele, dar nu le spui totuna
printre străini și-acasă... Nu se poate
să spui lumii întregi ce-i pentru muma.

Chiar de o taci, cu inima aud
cei de acasă sfânta ta durere,
acasă niciodată nu ești surd,
îi ești cuiva din casă mângâiere.

Chiar de îl taci, cuvântul tău alină
pe cel ce-aude cu întreaga fire...

Suntem acasă, limba ni-i lumină
și ușă casei, când vin musafirii:

– Intrați pe ușă, oaspeți dragi, noi știm
să creștem pâine și avem și sare,
și un ulcior de vin în beci găsim,
și-un loc de cinste-n casa noastră mare!

– Intrați pe ușă, oaspeți dragi! Suntem
prea bucuroși că ne deschideți ușa
și ne-nțelegeți focul ce-l cântăm,
și nu ne răscoliți pripit cenușa!

Uităm, ne-nstrăinăm de câte le facem –
ca ramul de rod ori ca fiara de pui...
Deși câte-o fărâmbă de suflet
în orișice cântec îl pui.
Într-un fel anume privind,
parcă-ai merge-nainte,
totodată din urmă-ți venind.
Te-ajunge câte-o rafală –
de cântec, de gând ori de boală –
și te miră că parcă-ai știut,
că parcă mai ieri te-a durut
din toate acestea ceva...
Parcă te calcă pe urme
însăși inima ta.